

Препораки од националната тркалезна маса „Справување со хомофобијата во македонскиот фудбал“ одржана на 26 февруари 2018 во ЕУ ИнфоЦентарот во Скопје

29A Jablanica Street
Skopje 1050
North Macedonia

+389 2 6163 908
+389 75 339 116
contact@qs.mk
www.qs.mk

Здружението за културен и медиумски активизам КВИР СКВЕР од Скопје, кое стои зад интернационалната иницијатива „Фудбалот против хомофобијата“ во Северна Македонија, ја организираше првата национална тркалезна маса во земјата на тема справување со хомофобијата во фудбалот и адресирање на антигеј јазикот што често се користи во овој спорт. На панел-дискусијата, која се одржа на 26 февруари 2018 година во ЕУ ИнфоЦентарот во Скопје, присуствуваа претставници од невладиниот сектор, Мрежата ФАРЕ, УЕФА, ФФМ, како и претставници од извршната и законодавната власт и други, вклучително тренери и судии, кои поразговараа за предизвиците и проблемите со кои се соочуваат ЛГБТ+ луѓето во фудбалот - на стадионите, на теренот, во соблекувалните. Дополнително, го дисеминиравме прирачникот на кампањата „Фудбалот против хомофобијата“ на македонски јазик, а наменет за употреба од страна на фудбалските фанови, клубови и власти.

Во прилог ви ги проследуваме клучните препораки од панел-дискусијата.

Фудбалот е одраз на општеството, и обратно. Во фудбалот директно се рефлектираат „општествените болести“, како што се национализмот, расизмот, сексизмот, хомофобијата итн. Па така, хомофобијата во фудбалот е одраз на хомофобијата во општеството. Ако оваа теза е вистинита, тогаш треба сериозно да ја земеме предвид и да вложиме заеднички напори да ја искорениме хомофобијата од фудбалот.

Потребно е ФФМ во односите со јавноста да се заземе уште погласно за почитување на различностите и еднаков третман кон сите инволвирани во фудбалската игра. Притоа, кога се реферира на ЛГБТ+ луѓето, наместо оловувајќи ги како „луѓето кои имаат различни убедувања“ (што беше случај на тркалезната маса), претставниците на ФФМ да ги користат соодветните термини. Имено, станува збор за луѓе со поинаква сексуална ориентација, родов идентитет или родова експресија. Да се отворат преговори за организирање на работилници за едукација и сензибилизација на фудбалските структури за ЛГБТ+ темите, кои би ги спровеле претставници од НВО секторот кои работат во овој домен, а почнувајќи од вработените во ФФМ.

ФФМ треба поактивно да ја следи состојбата со почитувањето и пристапот до човековите права за припадниците на ЛГБТ+ заедницата во земјата.

УЕФА сугерира ФФМ да искористи дел од „HatTrick“ финансиската поддршка преку „UEFA Football and Social Responsibility Programme“ - со која се алоцираат 50.000€ годишно за секоја национална фудбалска федерација, а наменети за проекти од општествена одговорност - и за борба против хомофобијата во фудбалот.

Хомофобијата е општествен феномен, но исто така има влијание и во фудбалот. На тоа треба да се гледа како на целина. Фудбалот да се искористи како платформа за да се адресираат одредени проблеми оти пенетрира во сите нивоа на општеството.

Од Агенцијата за млади и спорт порачуваат да се цени гласот на дискриминираните заедници и да се користи инклузивен јазик што ќе влева чувство на сигурност кај ЛГБТ+ луѓето. Тоа е она кон што треба да се стремиме да го постигнеме – безбедност. Јазикот е моќно орудие и има огромно влијание врз успехите на ЛГБТ+ спортистите, но и врз благосостојбата на ЛГБТ+ посетителите на спортските натпревари. Оттука, Агенцијата апелира до спортските субјекти да реагираат брзо и да се стави крај на навредливиот јазик насочен кон ЛГБТ+ заедницата. Воедно, посочува на потребата од развој на фер и конзистентно следење на инциденти поврзани со дискриминација и нивно соодветно процесуирање од надлежните органи и тела. Исто така, АМС смета дека треба да се започне кампања за подигнување на свеста во врска со оваа тема, т.е. хомофобијата во фудбалот, а за време на европската недела на спортот, како и да се изработи прирачник кој ќе биде достапен за спортската јавност. Треба да се вложи колективен напор за да се реши ова актуелно, горливо прашање.

До пратениците во Собранието на Република Северна Македонија се апелира неопходно и што поскоро да ја изгласаат новата, подобрена верзија на Законот за спречување и заштита од дискриминација, кој ги вклучува сексуалната ориентација и родовиот идентитет како едни од основите за дискриминација. Да се продолжи со негување блиска соработка меѓу НВО секторот и интерпартиската парламентарна група за унапредување на човековите права на ЛГБТ+ луѓето.

Нотирана е хомофобична и сексистичка реторика кај некои спортски образовни институции и наставен кадар, што ги образуваат нашите идни спортисти. Имено, Коалиција Маргини упатува на дојави за односот на одредени професори во средното фискултурно училиште кои во разговорот со своите ученици често користат навреди кон жените и геј-мажите, од типот „Не биди педерче!“ или поврзувајќи го спортот со машкоста. Во врска со овој проблем, се препорачува да се извести Министерството за образование и наука за да се преземат соодветни мерки за спречување, пријавување и санкционирање на ваквото однесување во иднина.

Навивачите се составен дел од општеството. Спортската култура се рефлектира и во општеството, а општествените предрасуди се рефлектираат во спортската култура. Затоа е повеќе од потребно градење мостови со навивачките групи во земјата.

Реформи во образованието и медиумите, каде и тек како сè уште има присуство на хомофобија. Сите релевантни агенции, органи и тела да се вклучат во креирање на нова општествена реалност во која што спортот ќе го најде сопственото место, без да дискриминира и омаловажува други ранливи и маргинализирани групи.

Осврнувајќи се на интерсекционалноста на нашите искуства, интерсекционалната дискриминација, интерсекционалноста на национализмот, сексизмот и хомофобијата, треба да се бориме против овие нешта на сите фронтови. Па така, здружениот интерсекционален пристап е исклучително важен ако сакаме да постигнеме промена во сите нивоа на општеството и во спортот исто така, особено имајќи предвид колку е влијателен фудбалот во македонското општество.

На панел-дискусијата зедоа учество следните говорници:

- Патрик Гасер, раководител на одделот за фудбал и општествена одговорност при Унијата на европските фудбалски федерации
- Луис Енглфилд – претставничка од Мрежата ФАРЕ (чадор-организација која е стратешки партнер на УЕФА во борбата против дискриминацијата) и директорка на меѓународната иницијатива „Фудбалот против хомофобијата“
- Златко Андоновски, портпарол на Фудбалската федерација на Македонија
- Дарко Каевски, директор на Агенцијата за млади и спорт
- Ѓултен Мустафова, државна советничка за недискриминација и човекови права при Министерството за труд и социјална политика на РСМ
- Маја Морачанин, пратеничка во Собранието на РСМ од владејачката коалиција и претседавач со интерпартиската парламентарна група за унапредување на човековите права на ЛГБТ+ луѓето
- Ангелина Иванова, извршна директорка на Здружението за критички пристап кон родот и сексуалноста „Субверзивен Фронт“ од Скопје
- Ирена Цветковиќ, извршна директорка на Коалиција Маргини од Скопје

Сите материјали поврзани со панел-дискусијата (програма, соопштение за медиуми, фотографии и видео снимка од целиот настан) се достапни овде: qs.mk/FvH2018

Скопје, 19 октомври 2018 година